

NR 54/2015

**PREFERENCJE PARTYJNE
W KWIETNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wzrost temperatury życia politycznego związany z kampanią przed wyborami prezydenckimi sprzyja wzrostowi zainteresowania udziałem w wyborach parlamentarnych. Obecnie¹ zamiar głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu deklaruje 63% dorosłych Polaków. W porównaniu z badaniem przeprowadzonym miesiąc wcześniej² nastąpił wzrost deklarowanej frekwencji o 9 punktów procentowych. Warto dodać, iż ostatnio tylu Polaków chciało głosować w styczniu 2011 roku³. Jednocześnie tylko nieznacznie (o 2 punkty procentowe) zmniejszył się odsetek deklarujących absencję wyborczą (21%), natomiast znacząco (o 6 punktów procentowych) zmniejszyła się grupa niezdecydowanych, czy głosować w wyborach do parlamentu (16%).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014								2015				
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III (1)	III (2)	IV
	w procentach												
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	51	52	51	50	55	55	61	54	55	56	61	54	63
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	18	16	16	19	18	19	16	16	18	20	19	22	16
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	31	32	33	31	27	26	23	30	26	23	20	23	21

* Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Gdyby wybory odbywały się w najbliższą niedzielę najwięcej głosów, tak jak przed miesiącem, zdobyłaby Platforma Obywatelska, jednak obecnie chce na nią głosować znacznie mniej zadeklarowanych uczestników hipotetycznych wyborów (36%, spadek o 6 punktów

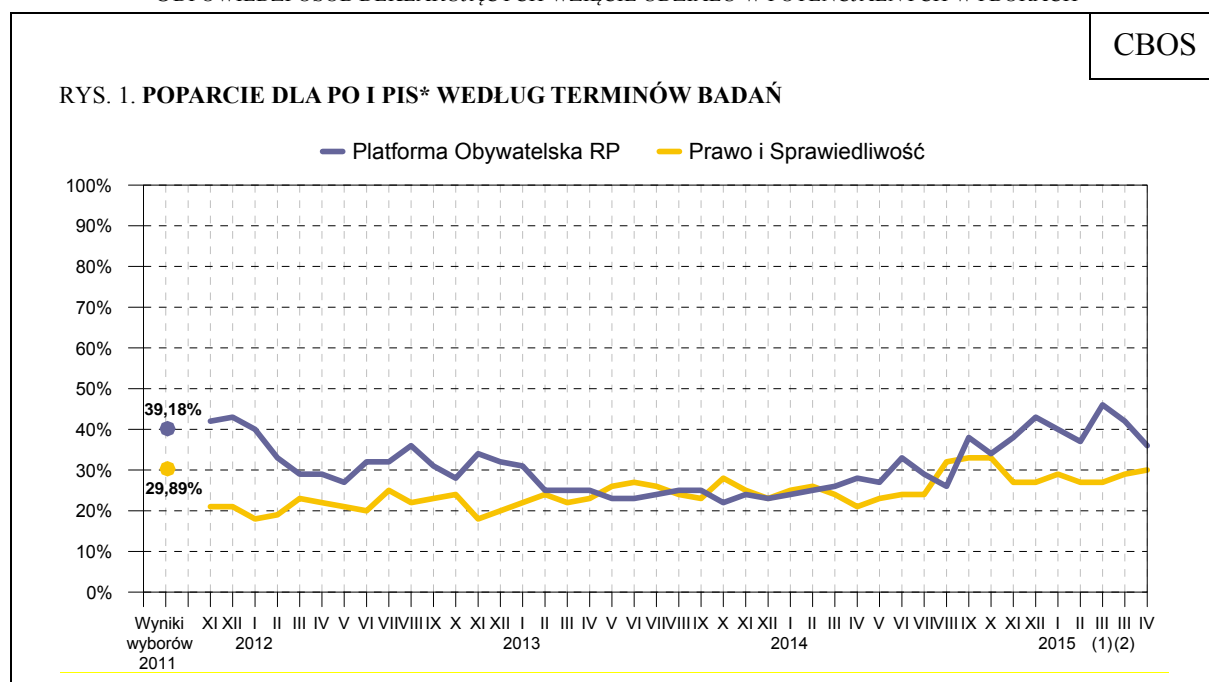
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (299) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 16–22 kwietnia 2015 roku na liczącej 1027 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w połowie marca”, marzec 2015 (oprac. B. Badora).

³ Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w styczniu”, styczeń 2011 (oprac. A. Cybulska).

procentowych). W porównaniu z pierwszą dekadą marca poparcie dla PO wśród badanych deklarujących zamiar głosowania zmniejszyło się po raz kolejny. Drugie miejsce – tak jak poprzednio – zajęłoby Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitej) z nieznacznie większym poparciem niż w marcu (30%, wzrost o 1 punkt procentowy). Warto jednak zauważyć, iż – z uwagi na znaczący wzrost deklarowanej frekwencji – obecne wyniki poparcia dla hipotetycznych list wyborczych PiS wśród ogółu społeczeństwa, a nie tylko zadeklarowanych wyborców, są znacznie lepsze niż przed miesiącem (16% w marcu i 19% obecnie), natomiast PO cieszy się takim samym odsetkiem poparcia ogółu Polaków jak poprzednio (23%). Znaczący spadek poparcia dla PO i niewielki wzrost dla hipotetycznej listy PiS skutkuje zmniejszaniem się dystansu pomiędzy partiami wiodącymi w tym rankingu.

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

* Od sierpnia 2014 roku poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską i Polską Razem, od marca 2015 poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską, Polską Razem oraz Prawicą Rzeczypospolitej

Podobnie jak w poprzednich miesiącach, pozostałe partie cieszą się zdecydowanie mniejszym poparciem niż dwaj liderzy rankingu. Trzecie miejsce ponownie zajmuje Sojusz Lewicy Demokratycznej (7%, bez zmian). Na czwartym znalazły się *ex aequo* Polskie Stronnictwo Ludowe z nieco większym poparciem niż przed miesiącem (6%, wzrost o 1 punkt procentowy) i znacząco zyskująca zwolenników Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja KORWiN (6%, wzrost o 3 punkty). W kwietniu

nieznacznie zyskał też Twój Ruch (2%, wzrost o 1 punkt), ale nadal deklarowane poparcie nie daje mu szans na wejście do przyszłego Sejmu. Bez zmian, na poziomie 1%, utrzymuje się poparcie dla Polskiej Partii Pracy, Ruchu Narodowego i Kongresu Nowej Prawicy.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*							
	2014			2015				
	X	XI	XII	I	II	III (1)	III (2)	IV
	w procentach							
Platforma Obywatelska RP	34	38	43	40	37	46	42	36
Prawo i Sprawiedliwość wraz z Polską Razem, Prawicą Rzeczypospolitej i Solidarną Polską**	33	27	27	29	27	27	29	30
Sojusz Lewicy Demokratycznej	9	9	6	6	8	6	7	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	8	9	7	10	5	5	6
KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja	-	-	-	-	-	4	3	6
Twój Ruch	2	1	1	<1	3	1	1	2
Polska Partia Pracy	2	1	1	2	1	2	1	1
Ruch Narodowy	-	-	-	-	-	1	<1	1
Kongres Nowej Prawicy	7	4	4	4	4	1	1	1
Prawica Rzeczypospolitej	<1	1	0	1	1	-	-	-
Inne odpowiedzi	3	6	4	6	3	3	1	2
Trudno powiedzieć	4	5	4	4	4	3	9	8
Odmowa odpowiedzi	1	1	1	1	1	0	1	1
N=	503	562	505	555	563	644	570	649

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach.

** Do lutego 2015 roku Prawica Rzeczypospolitej uwzględniania była na liście partii oddzielnie

Respondenci deklarujący zamiar głosowania na partię spoza przedstawionej im listy (2%) na ogół mówią o zamiarze oddania głosu na ugrupowanie, którego jeszcze nie ma, choć w zdecydowanej większości nie precyzują, jaka to miałyby być partia. W tym kontekście warto więc zauważyć, iż kilka osób spontanicznie stwierdziło, że poparłoby ugrupowanie stworzone przez kandydującego obecnie na urząd Prezydenta RP Pawła Kukiza, a jedna osoba partię, którą utworzyliby Barbara Nowacka i Andrzej Rozenek.

W drugiej połowie kwietnia 8% ankietowanych deklarujących, że na pewno wezmą udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, nie potrafiło jeszcze określić swoich preferencji partyjnych, a 1% odmówił odpowiedzi na to pytanie.

Znaczący spadek poparcia dla Platformy Obywatelskiej i niewielki jego wzrost dla Prawa i Sprawiedliwości (notowanego wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitą) wśród potencjalnych wyborców sprawia, że maleje dystans między dwoma ugrupowaniami od długiego czasu prowadzącymi w rankingu. Różnica pomiędzy PO i hipotetyczną listą zjednoczonej prawicy pod szyldem PiS wynosi obecnie zaledwie 6 punktów procentowych, a zatem jest praktycznie nieistotna ze statystycznego punktu widzenia, choć formalnie nadal na czele rankingu znajduje się PO.

Opracowała
Barbara BADORA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		63	16	21	1024
Płeć	Mężczyźni	67	11	22	496
	Kobiety	60	21	19	528
Wiek	18–24 lata	51	30	19	116
	25–34	59	14	27	201
	35–44	63	15	22	177
	45–54	64	19	17	160
	55–64	68	12	20	181
	65 lat i więcej	72	12	16	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	62	14	24	409
	Miasto do 19 999	65	22	12	156
	20 000 – 99 999	62	18	20	179
	100 000 – 499 999	60	18	22	175
	500 000 i więcej mieszk.	77	7	16	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	59	14	27	213
	Zasadnicze zawodowe	58	17	25	251
	Średnie	60	20	20	315
	Wyższe	77	13	10	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	80	9	11	118
	Średni personel, technicy	66	20	14	58
	Pracownicy adm.- biurowi	59	20	20	85
	Pracownicy usług	58	13	30	68
	Robotnicy wykwalifikowani	59	17	24	116
	Robotnicy niewykwalifik.	55	23	22	48
	Rolnicy	67	24	8	34
	Pracujący na własny rach.	75	11	14	37
	Bezrobotni	46	18	36	84
	Emeryci	74	11	16	197
	Renciści	59	11	29	62
	Uczniowie i studenci	59	27	14	65
	Gospodynie domowe i inni	43	23	34	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	55	18	28	128
	Od 650 do 999 zł	57	19	24	148
	Od 1000 do 1399 zł	59	17	24	189
	Od 1400 zł do 1999 zł	76	11	14	134
	2000 zł i więcej	80	10	10	173
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	19	33	125
	Średnie	61	18	21	448
	Dobre	70	13	16	451
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	69	20	11	55
	Raz w tygodniu	65	19	16	453
	1–2 razy w miesiącu	72	10	18	159
	Kilka razy w roku	55	17	28	210
	W ogóle nie uczestniczy	61	7	32	132
Poglądy polityczne	Lewica	74	10	16	133
	Centrum	62	17	21	341
	Prawica	75	16	9	325
	Trudno powiedzieć	42	19	40	225

Tabela 2

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób	
		Kongres Nowej Prawicy	KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS) wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitej	Ruch Narodowy	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Twój Ruch	Inna partia	Trudno powiedzieć		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		%
Ogółem		1	6	36	1	6	30	1	7	2	2	8	1	649
Płeć	Mężczyźni	0	9	34	1	5	31	1	7	3	1	8	2	334
	Kobiety	1	3	38	1	7	30	0	8	1	3	8	0	316
Wiek	18–24 lata	2	29	21	3	5	20	4	5			10		59
	25–34		8	32	1	1	33	1	8	6	3	6	2	118
	35–44	2	4	42		7	22		7	2	2	10	2	111
	45–54	1	5	25		10	40		7	2	1	8	1	102
	55–64		1	46		8	26	1	7	1	3	6		123
	65 lat i więcej			40	2	5	35		7	1	1	7	1	136
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	6	29	1	10	34		5	3	2	8	1	253
	Miasto do 19 999		5	42	2	5	25		9	2	2	8		102
	20 000 – 99 999	1	5	42	1	4	25	2	10	1	4	5	1	110
	100 000 – 499 999	1	4	35		3	34	1	7	2		11	2	104
	500 000 i więcej mieszk.	1	10	41		1	27	1	7	3	2	5		80
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne		4	27	3	10	36		4	2	1	14	1	125
	Zasadnicze zawodowe	1	3	30	2	8	40		6	3	1	5	1	146
	Średnie		8	43		3	25	1	10		3	6	1	190
	Wyższe	1	8	39		4	24	1	7	3	3	8	1	189
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	10	44		2	21	1	9	3	1	7	1	94
	Średni personel, technicy		10	27		5	44		4			9		38
	Pracownicy adm.-biurowi	4	3	34		8	27		9		9	5		51
	Pracownicy usług		6	44		4	22	3	8		4	10		39
	Robotnicy wykwalifikowani	2	7	38		4	27	2	4	4		10	3	69
	Robotnicy niewykwalifik.		16	35		4	29			4		13		27
	Rolnicy			19		21	40		14	7				23
	Pracujący na własny rach.		9	43		5	20		3	7		5	8	28
	Bezrobotni			22		18	39		19			2		39
	Emeryci		0	42	1	6	32	1	7	1	3	5	1	145
	Renciści			27	8		37		7		4	18		37
	Uczniowie i studenci		23	16	4	7	34		3			13		38
	Gospodynie domowe i inni			46		4	40			6		5		22

Tabela 2 cd

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?												Liczba osób
		Kongres Nowej Prawicy	KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS) wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitej	Ruch Narodowy	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Twój Ruch	Inna partia	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł		4	30	2	6	36	2	9		1	10		70
	Od 650 do 999 zł	3	5	31	3	12	32		1	3		11		85
	Od 1000 do 1399 zł	1	4	29	1	6	35		9	2	1	9	2	111
	Od 1400 zł do 1999 zł		6	45		2	25	2	8	3	3	6		102
	2000 zł i więcej		8	43		3	25	1	8	2	3	5	2	137
Ocena własnych war. mater.	Złe		11	25	1	14	30	2	6	3	2	4	2	59
	Średnie	2	3	30	1	6	38	0	7	1	3	9	0	272
	Dobre		7	43	1	4	24	1	7	3	1	7	1	318
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu			21		8	54		1			16		38
	Raz w tygodniu	0	6	33	1	7	37		5	1	2	7	0	296
	1–2 razy w miesiącu	1	6	36	1	5	27	1	11	2	2	6	2	114
	Kilka razy w roku	1	3	42		6	20	1	10	2	2	12	1	116
	W ogóle nie uczestniczy	1	12	45		4	13	3	7	8	3	3	1	80
Poglądy polityczne	Lewica		2	36	3	5	13		25	6	3	7	1	99
	Centrum	2	4	48		9	18	1	5	1	2	9	1	212
	Prawica		9	28	1	3	52	1	2	1	1	2	0	245
	Trudno powiedzieć	1	6	29		10	20		4	3	4	20	2	94